

● – Antingen blir jag vaktmästare eller industriarbetare, säger Ingrid Lundgren, Djupsjösågen, Nordmaling. Just nu arbetar hon som vaktmästare i en rad fastigheter i Nordmaling. I bakgrunden pappa Erik, kommunal vaktmästare.

3/10 1986

FOTO: OWE FREDRIKSSON

Stor inventering av länets grustillgångar

"Många områden längs Öreälven bör skyddas"

3/10 1986

ÖRTRÄSK (VK)

Västerbottens län har landets längsta vägnät, ett kanske förvånande men trots allt sant faktum. Det är framför allt skogsbilvägarna som bidrar till de många milen.

Grusvägarna skapar stor efterfrågan på grus och därför ligger länet i topp även vad gäller grustäkter. För närvarande pågår en inventering där länsstyrelsen klassar grusförekomsterna med avseende på naturvårdande aspekter.

1982 beslutade riksdagen att länsstyrelserna runt om i landet skulle utföra regionala inventeringar av grusförekomsterna och grustäkterna i produktionsområden med mer än 10 000 invånare, eller i områden med brist på naturgrus.

• Konflikter

När trycket på skyddsvärda grustillgångar ökar, så uppstår konflikter mellan bevarande- och exploateringsintressen. Varje markägare har rätt till "husbehovsgrus", men om han vill öppna en grustäkt för försäljning så krävs tillstånd från länsstyrelsen. Blir det nej, får markägaren ingen ersättning för de förlorade inkomsterna.

Länsstyrelsens inventering syftar alltså till att kartlägga och klassificera vilka områden som är lämpade för exploatering respektive bör bevaras. Klassificeringen av områdena kommer att ligga till grund för länsstyrelsens tillståndsgivning och den får därför stor betydelse för de markägare som vill öppna grustäkter.

I Västerbotten inventeras Umeå-Vännäs, Skellefteå, Lycksele, Robertsfors och Nordmaling.

En kartläggning av hela länet vore naturligtvis önskvärd, men i dag har vi inte pengar till det, säger Lars Beckman, förste

• Lars Beckman, projektledare, och Kent Burman, som utfört inventeringen, visade på grusåsar längs Öreälven som bör skyddas mot exploatering.

byråinspektör vid länsstyrelsens naturvårdsenhet och projektledare för inventeringen.

Kent Burman, Geogrus invent HB, har utfört kartläggning och klassificering.

På tisdagen besökte Lyckselepolitiker, representanter för länsstyrelsen, Umeå universitet, naturvårdsverket och projektgruppen för Örträsk ett grusrikt men samtidigt skyddsvärt område längs Öreälven.

• Riksintresse

Öreälvsområdet är sedan tidigare klassat som riksintresse för naturvården och friluftslivet. Meanderbildningarna är unika

och de höga, branta niporna ger älven dess särprägel. Men åsarna vid och kring älven innehåller grus som också är av intresse ur exploateringssynpunkt. Längs älven finns både stora och små grustäkter, ett exempel på där naturvårdande intressen och behovet av att få grus på vägarna stöter ihop.

Klassificeringen av områdena sker i tre grupper där den första klassens områden bedöms som mycket angelägna att bevaras orörda medan områdena i klass tre kan vara lämpliga för exploatering.

Uppströms Örträsk efter Öreälven finns många klass ett-områden, enligt Burmans under-

sökning. Där finns fossila flygsanddyner som bildades direkt efter den senaste istiden för cirka 10 000 år sedan. Åsarna bildades när de starka vindarna transporterade sand i det kalla och torra klimat som rådde då. I området finns också fina exempel på rullstensåsar och sanddeltan som uppkom när isen smälte.

Mycket av vad som finns här är helt unikt, ansåg Mauno Lassila, universitetslektor i geovetenskap vid Umeå universitet.

Så att döma av tisdagens vandring längs Öreälven, så blir det svårt med tillstånden för grustäkt i de områdena.

KURT IVAN SANDBERG

• Kransdanserna kunde vara fler, tycker Anna Törner och Jenny Oscarsson, årskurs åtta i Nordmaling.

Kransdans lockade många

RUNDEVIK: Här om kvällen var 270 ungdomar samlade till dans på Rundviks ården. Inbjudna var även kranskommunerna, av vilka Bjurholm, Vännäs och Robertsfors var representerade. Dansen i Rundvik var en del i ett samarbete mellan kranskommunerna som pågått sedan 1983. En av poängerna med danserna är att ungdomarna får träffa några av sina blivande studiekamrater på gymnasiet i Umeå.

Under danserna befäster man samtidigt att det går att ha roligt utan alkohol. Det är dess-

utom lättare när man är fler, säger Eva Byström, fritidsledare.

Med tanke på deltagarantalet, hoppas vi att kransdanserna får fortsätta. Vi sänder ett tack till kommunerna och alla skattebetalare som bekostar dem, menar Eva Byström.

Halkbanan i Nordmaling

ENLIGT referat i VF och VK befinner sig företaget som driver halkbanan i Nordmaling i ekonomiska svårigheter, varför ägaren Anders Nordin tagit informella kontakter med företrädare för Nordmalings kommun, med förslag att kommunen skulle förvärva fastigheten. Det skulle ge företaget det kapitaltillskott som tycks vara förutsättningen för den fortsatta verksamheten vid anläggningen.

Radio Västerbotten har påpekat att värdet på fastigheten skulle bestå i skrotvärdet på plåten (5 öre kilot), allt enligt en för lyssnarna okänd källa. En svartmålning av denna typ är dess bättre högst ovanlig och är knappast en fjäder i hatten för radions reporter.

Angående frågan om förvärv av fastigheten kan man dra vissa paralleller till tidigare fastighetsförvärv där kommunen utsatts för direkt hot om sysselsättningsminskning i fall att förvärvet inte kommit till stånd. Sysselsättningen och s k bieffekter av verksamheten vid anläggningen är det i dag svårt att

ha någon bestämd uppfattning om, men det torde kunna bli minst av den omfattning som den sysselsättningsökning vilken genererats av den mångmiljonsatsning som skett på det kommunala industrihusbyggandet.

Påståendet att objekt skulle vara ointressant ur kommunal synvinkel är irrelevant och torde vara en följd av påverkan från de "vänner" (ovänner?) som gjort allt för att hindra banans tillblivelse.

Framför allt utgör banan ett blickfång, en reklamskylt om man vill: "Detta är Nordmaling".

En kommun har behov av ett så brett serviceutbud som möjligt, då inte bara sportanläggningar, industrimark o s v. Halkbanan är ett.

Nordmalings politiker bör nog prova vad som kan göras för att behålla även denna servicetyp. En nedläggning vilket skulle kunna bli resultatet av företagets eventuella likvidation, skulle på ett negativt sätt påverka framtida sysselsättningskapande etableringar i Nordmalings kommun.

9/10 1986

Min snälla Pappa,
Svårfar och Morfar

Gösta Häggström

* 21/12 1909 † 5/10 1986

har hastigt lämnat oss i stor sorg och saknad.

Rundvik den 8 oktober 1986

Margareta och Elving
Monica, Åke
Syster

Övrig släkt och vänner

Mamma har räckt ut handen
Pappa har fattat den
På den andra stranden
Mötas de igen

Jordfästning äger rum lördag
18 oktober kl. 12.00 i Catharinakapellet. Tänk på Fonden för hjärt- och kärlsjukdomar pg
95 06 13-0.

Frans Gösta Häggström,
Rundvik. I närheten av sitt hem i Rundvik avled hastigt på söndagen förra fabriksarbetare Gösta Häggström, Rundvik. Han var 76

7/10 1986

år. Den bortgångne sörjes närmast av dotter med familj.

I en syskonskara på tre växte han upp i Rundvik. I unga år började han arbeta på sågen och flyttade så småningom över till Masonitefabriken i Rundvik där han sedan arbetat största delen av sitt verksamma liv. Han har jobbat aktivt inom fackföreningsrörelsen och varit med i styrelsen för Träindustriarbetarförbundets avdelning i Rundvik under många år.

Att fiska var hans stora fritidsintresse och Lögdeälven var favoritvattnet. Under senare år läste han mycket. Hans maka Hilda, född Norberg, Nordsjö, Norrfors avled 1979.

7/10 1986

Min älskade Make,
vår kära Pappa

Ruben Olofsson

* 4/12 1911 † 4/10 1986

har efter en tids sjukdom lämnat oss, övrig släkt och många vänner i stor sorg och saknad.

Kräken den 6 oktober 1986

INGRID
Heléne och Rolf
Sören och Louise

I höstvindens sus
Du somnade stilla
Sjukdom och oro
Ej mer gör dig illa
Vi önskar dig
Vila i frid

Jordfästningen äger rum lördagen den 11/10 kl 12.00 i Chatarinakapellet. Efter akten inbjudes till minnesstund i Församlingssgården. Svar senast torsd. 9/10 kl 16.00, tel. 460 23, 109 03. Tänk på Cancerfonden pg.
65 68-0.

Gustav Ruben Olofsson, Kräken, Nordmaling. På regionsjukhuset i Umeå avled på lördagen Ruben Olofsson, Kräken, Nordmaling i en ålder av 74 år. Den bortgångne sörjes närmast av makkan Ingrid och två barn.

Han var född och uppvuxen i Kräken. I unga år började han inom byggnadsbranschen och har under sitt verksamma liv arbetat på många olika byggnadsplatser i södra länsdelen. 1948 gifte han sig med Ingrid, född Johansson, från Vindeln. Makarna fick två barn.

Hans stora intressen var jakt och fiske, och att vid lediga stunder arbeta med olika snickerier. Efter sin pensionering var han ofta och hjälpte vänner och bekanta med olika reparations- och ombyggnadsarbeten.

Ingrid sköter åtta fastigheter i Rundvik

”Jag stortrivs med vaktmästarjobbet”

NORDMALING (VK)
19-åriga Ingrid Lundgren i Djupsjösågen, Nordmaling, har bestämt sig. Hon vill fortsätta på den yrkesväg som hon slagit in på.

– Jag vill bli vaktmästare eller industriarbetare, konstaterar hon enkelt.

Hon har förutsättningar efter utbildning på både svarv, fräs och svets. Just nu har hon också ett toppenjobb i Rundvik: sköter två stiftelsehus, tre pensionärshem, ett barn-daghem, centrumhuset och dessutom Rundviks skola tillsammans med pappa Erik som är kommunal vaktmästare.

Redan när Ingrid Lundgren lämnade grundskolan sökte hon sig till en traditionellt manlig utbildning. Hon började en verkstadsteknisk linje i Umeå och fortsatte sedan med en vidareutbildning som omfattade svarvning, fräsning och svetsning.

– Jag har aldrig ångrat mig, säger hon. Och sedan jag blev klar med utbildningen och fick chansen att börja som vaktmästare tillsammans med pappa tycker jag bara att det är synd med de dagar när jag inte får vara på jobbet.

Det är nämligen så att Ingrid in-

går i ett s k ungdomslag, där hon med statens hjälp kan vara ute på en arbetsplats och få ersättning enligt ett särskilt halvtidsavtal.

• Enda felet

– Det är det enda felet. Jag tycker att ungdomsplatser lika gärna skulle kunna vara en heltidstjänst, menar hon.

– Jag vill ju jobba och det finns onekligen tillräckligt med arbete för oss båda, säger hon och syftar till pappa Eriks arbetsuppgifter som tidigare ofta medförde att han inte hann med allt som skulle göras under dagen.

När Ingrid först fick chansen till ungdomslagsplats erbjöds hon att hjälpa till i stallet för Nordmalings ridklubb. Hon kände redan från början att det inte var vad hon ville syssla med och ”raggade” så fram det här jobbet som vaktmästare tillsammans med pappa.

• Åtta fastigheter

I dag sköter Ingrid tillsammans med pappa Erik åtta olika fastigheter i Rundvik. Hon stortrivs med arbetet vare sig det gäller att fixa läckande kranar, snickeriarbeten eller att tömma soptunnorna.

– Jag trivs jättebra och när ungdomslagsplatsen upphör nästa sommar ska jag försöka hitta ett liknande jobb, eller också ett inom industrin, berättar hon.

– Jag har aldrig haft några problem att hitta arbetsuppgifter. Det dyker upp nya varje dag så det gäller bara att hålla ögonen öppna.

OWE FREDRIKSSON

FOTO: OWE FREDRIKSSON

• Att tömma soptunnorna ingår i arbetet likaväl som att fixa småreparationer. Allt ska göras, och jag trivs, berättar 19-åriga Ingrid Lundgren, som sköter åtta fastigheter i Rundvik.

Ammunitionen blir för dyr

□ DET FINNS MYCKET som kan göras för att hålla kostnaderna nere för älgjägarna och deras jakt. Det anser Tage Öberg, debattglad jägare och skytt från Nordmaling. I en skrivelse till en lång rad olika myndigheter, bl a naturvårdsverket, polisen och jägarnas egna organisationer, har han framfört sina synpunkter.

— En av de viktigaste sakerna är att försöka begränsa alla de olika vapentkalibrar som finns på marknaden, konstaterar han.

— För varje kaliber som en ammunitionstillverkare måste hålla i lager höjs omkostnaderna, menar han, och för därför fram den kon- troversiella tanken att begränsa antalet till totalt tre älgkalibrar.

□ TAGE ÖBERG HAR på senare år fått leva med smeknamnet Tage Krut — något som han döpts till man- och-man emellan av nordma- lingsjägarerna. Under en lång följd av år har han sålt vapen och am- munition, men han har också i tal och skrift, så ofta tillfälle getts, för- sökt att — som han säger — få jägar- na att ta reson.

— Det är i dag mycket dyrt att komma väl förberedd till älgjak-

ten. Då menar jag inte enbart när det gäller utrustning. En bra älgjä- gare har också tillbringat åtskillig tid på skjutbanan och där förkov- rat sin skjutskicklighet, menar Öberg.

Med dagens priser blir det allde- les för dyrt att övningskjuta i den grad de flesta behöver. Det gäller alla, men särskilt den jägare som har en mindre vanlig kaliber.

— Ett sätt att få ner kostnaderna på ammunitionen vore en styrning från jägarerna att successivt övergå till bara ett fåtal kalibrar, förslags- vis tre.

□ DET ÄR FÖRST och främst de mycket populära kalibrarna 6,5x55 (264) och 7,62x63 eller 30-06 (30-300), som Tage Öberg vill puf- fa för. Dels för att de redan är mycket utbredda bland jägarerna och dels för att de är kalibrar som är lämpliga för klass 1-jakt. Dessutom vill han

— Den svenska jägarkåren behöver bara tre kalibrar för älgjakt. I dag finns det 80 olika och det betyder indirekt en fördyring vid ammunitionsköp för öv- ningsskjutning, säger Tage Öberg, Nordmaling.

hjälpa till och lansera en relativt nyutkommen patron på älg, nämligen 7 mm Reg. Mag. (283).

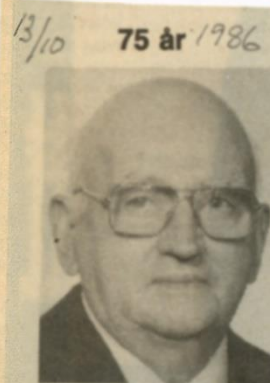
— Dessa tre patroner räcker, an- ser han. Det är helt förkastligt som det är i dag, att det cirkulerar ett 80-tal kalibrar bland jägarerna.

□ TAGE ÖBERG VILL även lan- sera en tanke som han närt under en följd av år. Nämligen att jägarerna ska bilda en helt oberoende orga-

nisation med syfte att hjälpa utan vare sig politisk eller ekonomisk vinning. Han vill gärna beteckna den här gruppen som "Jägargrupp U.S.", där U står för utbildning och S för skjutskicklighet. Grup- pens medlemmar ska vara rådgiv- vande och därför själva besitta mycket goda kunskaper i de mest skiftande områden. Dessa områ-

ning, handläggning, skjutteknik o s v.

□ EN GRUPP MED ovanstående syfte ska dessutom kunna bildas på flera olika områden inom exem- pelvis ett län. Den bör, enligt Öberg, vara uppbyggd enligt sam- ma mönster som andra styrelser med ordförande, sekreterare, kas- sör o s v. Gruppens storlek bör dock inte överstiga åtta personer.

75 år tisdag 14 oktober förre för- mannen på Strömsörs vårdhem Emil Bäcklund, Nordmaling.

Emil Bäcklund är född i Brände, Nysätra socken, och en man som hunnit med mycket i sina dagar. Redan i unga år fick han själv börja tjäna sitt uppehälle. I början blev det olika lantarbeten tills dess han vuxit upp till en man och kunde ta tyngre jobb såsom skogs- och flott- ningsarbete. Så småningom prö- vade han även på arbete i Vebo- marks och Skellefteå kraftverk.

Under en tid drev han föräldra- hemmanet i Brände, men detta såldes och Emil Bäcklund blev då fabriksarbetare vid Clemensnäs pappersfabrik innan han började sin långvariga anställning i Ströms- ör, Nordmalings kommun.

Under åren 1947–48 var han an- ställd vid Strömsörs lanthushålls- skola men blev förman på vård- hemmet, en tjänst som han hade fram till pensioneringen 1976.

Emil Bäcklund är en allmänt om- tyckt och utåtriktad personlighet. Han har alltid funnit glädje i att umgås med folk och han har alltid solidariskt anslutit sig till de fack- förbund som företrätt honom vid hans anställningar. Han har varit medlem i skogs- och flottningsar- betarförbundet och kommunalar- betarförbundet.

Efter pensioneringen var han ett tag medlem i kommunens pensio- närsförening. Fortfarande är han medlem i Nordmalings IF och bl a aktiv inom bingo-sektionen och Nordmalings trädgårdssällskap, där han varit ombud sedan 1952.

Han tycker också om att jaga, gå på cirkus och att berätta historier. Födelsedagen firas på annan ort.

Ska A-press bli B-press?

14/10 1986
De socialdemokratiska A-presstidningarnas ägare, LO och socialdemokratiska partiet, har sagt ifrån att A-pressen från år 1989 ska stå på egna ben. Inga fler bidrag.

Ägarna överläter på staten att stå för täckningen av förlusterna. Sådan är uträkningen.

Ett centralt kommanditbolag för 13 A-presstidningar genomdrevs förra hösten. Dess chef Torbjörn Båth har tagit sitt uppdrag på alivar. Han har lagt ner Västgöta-Demokraten, den mest förlustbringande tidningen, fått igenom en samtryckning av Kronobergaren i Växjö och Östra Småland i Kalmar och kan mycket väl tänka sig att sälja ut någon tidning.

På en rad tidningar har ny ekonomisk ledning tillsatts. Det kunde nog behövas. Men ledningen är inte längre lokal, styrningen sker från Stockholm.

Tanken att de socialdemokratiska tidningarna ska vara så brett geografiskt spridda som möjligt ges nu upp. De ska koncentrera sig på sina bästa orter. Här i länet har principen fått till följd att Västerbottens Folkblad tvingas skära bort hälften av sin redaktion i Skellefteå, länets industriella centrum. Principerna tycks ha tagit makt över förnuftet.

Ja, hela Båth-konstruktionen hotar att kapsejsa.

Ty det finns en risk att staten omprövar presstödet, om tidningsutgivningen som nu styrs av affärsmässiga mål i stället för publicistiska, varnade Bo Prän-tare vid en debatt på Publicistklubben i Stockholm för en vecka sedan.

Det kan vara skäl att lyssna till Bo Prän-tare. Först var han många år chef för presstöds-nämnden, så han kan reglerna. Sedan blev han en kort tid chef för A-pressen men avgick när LO och SAP tvang igenom den centralistiska kommanditbolagslösningen. Så han vet vad ägarna vill.

Motiveringen för att införa presstödet var att mångfalden skulle bevaras. Nu är lönsamhetskravet stort på att skapa enhetlighet. Allt som inte är lokalt material kan göras centralt i

Stockholm för alla tidningarna, är tanken.

Torbjörn Larsson, redaktionschef på Aftonbladet, lade ut texten på Publicistklubben och sedan i sin egen tidning i måndags. Aftonbladet skulle ge A-presstidningarna inrikes- och servicematerial samt reportage. Dessa i sin tur skulle ge Aftonbladet sina bästa lokalanheter.

Torbjörn Båth tyckte att detta var en "inspirerande vision".

Ekonomiskt, jovisst. Slagkraftigt, kanske. Men bra för mångfalden, nej, alldeles tvärtom.

Inför denna utveckling mot koncentration till få orter och centralisering av innehållet har nu journalistförbundets ordförande Östen Johansson vaknat upp.

I en artikel i Aftonbladet (29/9) går han till storms mot "neddragningsstrategin." Vart har arbetarrörelsens presspolitiska engagemang tagit vägen, var finns talet om att skapa en motvikt mot den borgerliga tidningsdominan-sen, frågar han.

"Det fanns många initierade personer inom och utom A-pressen som uttalade farhågor inför nyordningen", dvs införandet av kommanditbolaget, skriver han. Ja, det gjorde det. Tyvärr hörde Östen Johansson inte till dem. I stället var det han som tillsammans med LO:s Rune Molin drev igenom beslutet.

Hade inte Journalistförbundet centralt utövat påtryckningar på journalistklubbarna vid A-presstidningarna hade dessa knappast godtagit kommanditbolaget. Och då hade det kanske inte blivit av. I varje fall hade fler tidningar än Norrländska Socialdemokraten och Länstidningen i Östersund orkat stå utanför.

Samtidigt som kommanditbolaget underminerar de socialdemokratiska tidningarnas lokala förankring i stället för att förstärka den, underminerar ägarna också redaktionernas ställning. De ekonomiska värderingarna, som alltid måste vägas mot de journalistiska ambitionerna, sätts i A-pressen entydigt främst.

På Arbetarbladet i Gävle av-satte verkställande direktören helt sonika chefredaktören Rune

● Journalistförbundets ordförande, Östen Johansson, har – sent omsider – gått till storms mot "neddragningsstrategin" inom A-pressen.

Sjögren, trots att båda var tillsatta av styrelsen, så som det brukar vara.

Bo Toresson, socialdemokraternas partisekreterare och tidningsansvarige, förklarar i Journalisten:

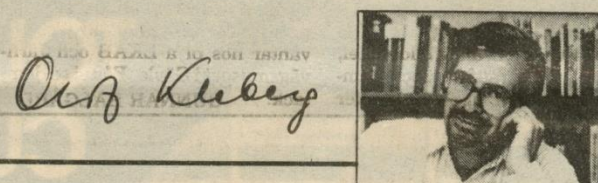
– Men kan inte tillämpa någon annan ordning än bolagsordningen och då är en chefredaktör en avdelningschef.

Då förstår man att det går som det går. På "normala" tidningar råder det en balans mellan verkställande direktören, som är an-

svarig inför aktiebolagslagen, och chefredaktören, som har att följa tryckfrihetsförordningen. Ingen kan avsätta den andre, det kan bara ägarna, representerade av styrelsen.

Sund ekonomi bör eftersträvas. Presstödet behövs för att de ekonomiska lagarna inte ska skapa tidningsmonopol. Men att därför koncentrera utgivningen till få orter, centralisera nyhetsmaterialet och nedklassa det journalistiska arbetet, det är att låta affärerna helt ta överhand över syftet med tidningsutgivningen.

Då kan A-pressen förvandlas till en B-press.

Oro för jobben hos Interiör

17/10 1986

NORDMALING (VK)

Det är oro bland de anställda vid Hörnefors Interiör AB, f d Hörnefors-snickeri AB. Orsaken är en knapphändig information som företagsledning lämnat i början på veckan och som talar om viss personalförändring.

Företags ledning förnekar dock att några samtal som kan leda till denna oro över huvud taget har hållits.

Enligt en av de fyra anställda som företaget har så var det i början av veckan som företagsledningen allra först gav informationen till personalen. Den var dock så knapphändig att den inte gav svar på de frågor som sedan väckts.

- Vi vet i dag inte om vi alla får sparken eller om ens någon behövs sluta, säger Sören Karlsson, som för personalens talan. Han hänvisar i stället till Lars-Erik Holmlund, ombudsman för trän-

dustriarbetareförbundet, Umeå. Holmlund ska i dag, fredag, besöka företaget för att få information om ledningens fortsatta planer. Denne vill däremot inte ge några detaljer om vad han hittills fått kännedom om.

- Det är en oro bland de anställda och jag ska åka dit och bli informerad, konstaterar han.

- Vi har för närvarande inga planer på att förändra vår personalsstyrka. Om det blir i någon riktning så kan det bli fråga om nyanställning av en person. Det sa Mats Kvarnbrink, VD för Hörnefors Interiör AB på torsdagen. Han kunde absolut inte förstå av vilken anledning som VK ställde frågorna.

- Visst har vi haft en nergång på ordersidan men det var tidigare under året så för närvarande är det inga problem, lugnade han.

• Ny ägare

Mats Kvarnbrink är en av tre ägare till Hörnefors Interiör AB. Sedan några månader tillbaka har han och hans kompanjon i Terra Fritid övertagit aktiemajoriteten i Hörnefors Interiör.

OWE FREDRIKSSON

Servicehus blir 50 proc dyrare

18/10 1986

NORDMALING (VK)

Redan innan det första spadtaget togs för pensionärernas servicehus i Nordmaling hade kostnaderna fördyrats med nära 50 proc. Den första kalkylen på 9,5 milj har sedan ritningarna tagit form förvandlats till nära 14 milj.

- Det finns en enkel förklaring, säger Sune Lindström, handläggande tjänsteman i Nordmalings kommun. Huset har fått en annan utformning än den ursprungliga och dessutom har utrymmena utökats. Dessutom saknades all specialutrustning i den första kalkylen.

Om mindre än ett år - i juni 1987 - ska pensionärernas servicehus i Nordmaling stå inflyttningsklart. Det är den tidsplan som ägaren, Stiftelsen Nordmalingshus, arbetar efter.

- Stiftelsen har tagit beslutet om att bygga servicehuset förutsätt-

ningslöst, berättar Sune Lindström. Det finns till exempel inget "tak" på kostnaderna. Det är i stället kravet på fastigheten, t ex 20 lägenheter, matsal, personalutrymmen och kök, som är avgörande.

- Vi har fått uppdraget att bygga ett servicehus och då måste det få kosta vad det kostar.

• 50 proc dyrare

När lånehandlingarna gick in till länsbostadsnämnden i slutet av förra året beräknades projektet kosta ca 9,5 milj kr. Summan var uträknad efter den kvadratmeteryta som huset då beräknats till trots att det vid den tiden inte fanns en egentlig projektering.

I dag är bilden en helt annan. MBL-förhandlingarna medförde något större personalutrymmen och arkitektens "snits" har gett huset över 30 hörn. Därtill kommer fördyringar på nära 2,5 milj i form av specialutrustning för handikapade, storkök och annat som inte fanns med i den ursprungliga kal-

külen. Byggekostnaden är för närvarande beräknad till 13,465 milj kr.

• 18 tvåor - två treor

Fastigheten ska inrymmas med totalt 18 tvåor på vardera 60 kvadratmeter, två treor på 80 kvm, matsal för 40 personer, rum för fotvård, bibliotek, expedition för hemtjänst, två hobbyrum samt förråd i olika storlekar. Centralt i fastigheten ska även ett större rum finnas varav den ena väggen ska bestå helt av glas. I detta rum ska också finnas en mindre fontän.

- Vi har tagit med i planeringen att försöka få bort stämpeln av ett institutionsboende och vill i stället skapa ett naturligt hyresboende där de flesta ska kunna sköta sig själva, men ändå känna närheten till andra, menar Sune Lundström.

- Att fastigheten exempelvis inte längre har den raka, kantiga stilen som var vanlig förr utan i stället är ritat med många hörn är en stil som kommer i framtiden.

OWE FREDRIKSSON

• Agneta Karlsson, Nordmaling, och maken Kenneth, fick den 13 oktober en pojke på Umeå BB, som vägde 3 920 gram och var 53 cm lång. Syskonen heter Antonia och Ingela. 18/10 1986

• Tre skeppare som med färjan Vidar III fraktat 53 000 resenärer mellan Norrbyn och Norrbyskär under den gångna säsongen. Från vänster Börje Sandström, Bengt Hansson och Nils-Olov Olofsson.

Framgångsrikt för färjeägare

NORRBYN (VK)

Sedan mitten av maj och fram till oktober har cirka 53 000 resenärer åkt med färjan Vidar III över till Norrbyskär. Med extraturer har ytterligare cirka 50 000 resenärer gjort samma resa.

Sommarens satsning på olika arrangemang som hästdroska, ny reklamfolder, utökad lägerverksamhet och deltagande i tidningar och radio med mera har givit ett mycket gott resultat. Målsättningen har varit att komma upp i 50 000 resenärer och den målsättningen har passerats med råge. För att lara ytterligare besökare letar nu färjeägarna efter en större färja. Utbudet är dock litet då endast ett par färjor säljes varje år.

— Hittar vi ingen ny färja måste

vi utöka turtätheten nästa år, säger skeppare Nils-Olov Olofsson. Under sex dagar i juli månad var passagerarantalet över 1 000 personer och många fick då vänta medan vi körde skytteltrafik. Många åker ut på morgonen och vill hem på eftermiddagen. Färjan blev då en flaskhals. Vi kan inte upprätthålla god service när flertalet får vänta i timmar för att få plats, menar han. Men att hitta en ny färja är inte så lätt. Den nuvarande har plats för 93 passagerare och föregångaren, Vidar II, hade plats för 69. Färjan före Vidar II var Träpatron och kunde ta 94 resenärer. Den båten finns nu i passagerartrafik på Stockholms ström.

• Kajerna repareras

Kajerna i Norrbyn och på Norrbyskär är i stort behov av reparation. Medel har avsatts och upp-

handling pågår som bäst för att hitta entreprenör. Vägverket, Umeå kommun och länsarbetsnämnden skall tillsammans finansiera byggnationerna. Nuvarande kajer är byggda 1938 och ägs av Norrbyns Samfällighetsförening. Under tiden som en ny kaj bygges kan den gamla nyttjas och hindrar därför inte färjetrafiken. Enligt uppgjorda planer skall kajen i Norrbyn vara klar för båttrafik den 5 juli 1987.

• Nya mål

— Jag tror vi passerar 60 000 resenärer nästa sommar, säger Bengt Hansson. Folk vill åka ut på en dagsutflykt och liknande utflyktsmål finns det inte många av. Att komma från stan och ut till en bilfri miljö är en naturupplevelse, menar han.

ANDERS WIKMAN

Ny brand vid sågen i Rundvik

Någon timme senare och hela sågverket hade hotats

RUNDEVIK (VK)

Under natten mot lördagen drabbades sågen i Rundvik åter igen av en brand. När sågverksarbetarna skulle gå hem efter nattskiftet som slutar kl 00.45 märkte Hans Persson att det luktade rök. Vid undersökning upptäcktes att det brann i ett av sågverkets tre kantverk.

rade släckningsarbetet, uppger Elias Karlsson, vice brandchef i Nordmaling.

Genom arbetarnas rådiga ingripande kunde branden nu begränsas till endast kantverket, men om branden utbrutit någon timme senare hade det varit fara för att hela sågverket skulle eldhärjas, säger han.

• Påverkar inte driften

Trots att kantverket fick betydande skador, tror inte sågverkschefen Erik Grundal att det inträffade kommer att påverka driften. Vi kan i nödfall klara oss med två kantverk. Den här gången hade vi tur.

Brandkåren från Rundvik och Nordmaling kom snabbt till platsen och kunde begränsa branden till att endast drabba kantverket.

Vid branden uppstod mycket kraftig rökutveckling, som försvårade

Smygprojekt i Nordmaling

En grupp nordmalingsbor har i smyg arbetat på ett projekt för framtida satsningar inom turism och industri i kommunen.

Möjligheterna är fantastiska. Det gäller bara att utveckla idéerna, säger en av initiativtagarna till Projekt N 90, Thord Lindgren.

I dag, torsdag, ska projektet fram i ljuset och presenteras för politikerna.

SIDAN 13

Swanboard köper upp konkurrent

Swanboard Masonite med fabrik i bl a Rundvik, övertar Swedspan och stärker sin ställning på spansk-

vemarknaden. Det blev klart under torsdagen.

Swedspan, som har 600 anställda ägdes av Assi, Södra skogsägarna och Swedish Match.

I och med övertagandet får Swanboard-koncernen 1 400 anställda och en omsättning på över en miljard kr.

SIDAN 17

Arbetarekommunens nuvarande ordförande John-Erik Nyhlander (t v) tillsammans med en av sina föregångare Harald Brännlund.

idékläckare som tror på Nordmaling

Projekt N 90 ska göra framtiden ljus

NORDMALING (VK)

- Entusiasm! Nya idé-
Utveckling!

- Är dessa tre saker det
n fattas för att göra Nord-
malings kommun till bl a ett
ist- och företagseldora-
?

Det tror i vart fall en
upp människor som un-
r de senaste fem måna-
erna träffats i smyg för att
skutera ett gemensamt in-
esse.

- Vi har alla sett vilka fantastis-
a möjligheter som finns inom
ommunens gränser, både när det
äller turism och företag. Det gäl-
r bara att utveckla idéerna. Det
iger Thord Lindgren, en av män-
skorna bakom idén.

Initiativtagare är fyllda med till-
sikt över den lysande framtid
n deras projektidé N 90 kommer
få. Noggrant konstateras att
ska ske i opolitisk anda. Den
bitionen finns nog också bland
människor som hittills känt till
l som är på gång. Ännu har de
itiska företrädarna i kommu-
n hållits utanför men i dag på
ermiddagen ska gruppledarna
respektive parti i fullmäktige
ormeras. I går kväll, onsdag,
ffades däremot en grupp hand-
eckade människor från olika de-
av kommunen. Deras del i detta
jekt är av stor betydelse, berättar
Lindgren. Det är dessa som ska
ulera de breda massan av
nligt" folk.

Spindelnät

Bakom idén finns en mindre
pp människor, däribland
rd Lindgren, Jahn Öberg, Ul-
lay Andersson, Martin Ny-
i, Ulf Ejelöv och Stig Liljeblad.

as bakgrund och yrkesverk-
het utelämnas med flit efter-
det i första hand är privatper-
er med olika yrkeserfarenhet
gör att de knutits till gruppen.

anken är att bygga upp ett
indelnät" i kommunen med syft-
tt stimulera hela kommunen att
a en satsning på framtiden.
d kommunen menas i detta fall
örborgarna.

satsningen ska vara på allt som
ge Nordmaling fler arbetstill-
en, fler turister, ja, fler och mer
ort sett allt. Enligt visionen ska
itet" även inkludera de organi-
tioner, föreningar o s v som re-
n i dag är verksamma mot sam-

• Vår idé, ska föra Nordmaling mot en bättre fram-
tid, tror idégruppen, fr v Ulf Ejelöv, Martin Nyman,
Jahn Öberg och Stig Liljeblad. Sittande ses Thord
Lindgren.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

ma mål, exempelvis Norrforsgrup-
pen och Nyåkersgruppen.

• Väva samman

Spindeln i organisationen blir en
samordnare. En person med dels
egna idéer och dels förmåga att en-
tusiasmera och väcka andra till ut-
veckling. Bakom honom ska det
finnas en ledningsgrupp. För-
hoppning finns att denne nyckel-
person ska kunna anställas i febru-
ari 1987.

Så långt initiativgruppens idéer.
Anledningen till att kommunens
politiker – men några få undantag
– hittills hållits utanför projektet är
rent taktiskt. Gruppen vill presen-
teras en färdig idé och med i början

små krav på kommunens ekono-
miska medverkan.

Förhoppningen är att "lavinan"
ska vara på rullning när ärendet
kommer upp i fullmäktige. Omöjlig
att stoppa.

• Finns redan

Att kommunen redan har en orga-
nisation för turism (fritidsnämnden)
och näringsliv (kommunstyrelsens
arbetsutskott) möter inget hinder.

- Vi har ingen kritik mot politiker-
na. Vår idé är att vi alla ska arbeta
tillsammans, menar Thord Lindgren.

OWE FREDRIKSSON

Första utdelningen ur Carl Wikströms stiftelse

Nu ska Olofsfors forska mer kring specialstål

NORDMALING (VK)
Första gången som pengar delas ut från Carl Wikströms stiftelse, Nordmaling, hamnar en del hos Olofsfors AB, Nordmaling.

Det var ett historiskt ögonblick när arbetsgruppen för stiftelsen under måndagsförmiddagen tillkännagav de första som får pengar till forskning och utveckling.

50 000 går till Olofsfors AB och 60 000 till professor Gunnar Bäckström vid Umeå universitet.

Jag blev verkligen överraskad, säger Birger Johansson, VD vid Olofsfors AB. Nu kan vi starta forskning för att göra vårt specialstål ännu bättre.

Docent Lennart Karlsson vid tekniska högskolan i Luleå ska for-

ska i två olika etapper, båda belagda med stort hemlighetsmakeri.

Efter årsskiftet beräknas etapp ett starta och då till en total kostnad av 100 000 kr. Olofsfors AB står för 50 000 kr och 50 000 erhålls från stiftelsen Carl Wikström.

• Vill ha mer

Slår denna första etapp väl ut, och vi ser att det är meningsfullt att fortsätta, kommer vi att under hösten 1987 gå vidare med etapp två, säger Birger Johansson.

Då förutsätts dock att vi får 50 procent i bidrag från stiftelsen. Vi har redan nu ett flertal frågor om stålet som vi vill få svar på. Kan vi sedan ytterligare förbättra detta speciella stål, P300, finns det säkert en stor marknad och nya användningsområden. Redan nu har

vi en ny maskin, kallad rullhärdspress under installation, så vi har stora förutsättningar att redan med den hitta nya produkter, menar han.

• 60 000 till Umeå

Gunnar Bäckström, professor i fysik vid Umeå universitet, erhåller 60 000 kr ur stiftelsen. För denna summa skall en tidigare koordinatmåtningsmaskin kompletteras med ett nytt elektroniskt ritbord, kallat CAD (Computer Aided Design). Maskinen placeras vid institutionen för fysik vid Umeå universitet.

Arbetsgruppen från Carl Wikström anser att utrustningen gynnar både forskare och industrier i hela Norrland.

ANDERS WIKMAN

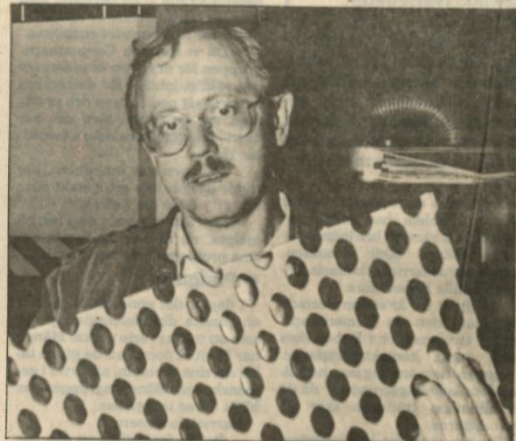

FOTO: ANDERS WIKMAN

Jag är mycket glad över gesten att Carl Wikströms stiftelse nu ger ett nordmalingsföretag den första utdelningen, säger Birger Johansson, VD, Olofsfors AB. Företaget får 50 000 kr för att vidareutveckla ett vägstål.

Trafik- säkerheten i Nordmaling

ÄR INTE trafiknämnden i Nordmaling rädd om barnen?

Att höja hastigheten vid riktkubens stallar i Torbacken från 50 km/till 70 vore att utsätta barnen för risk att råka ut för dödsolyckor. Många barn kliver dagligen i och ur bilar och bussar där. Flera av dessa fordon stannar direkt efter vägen. Totalt rör det sig om minst 9 000 besök av barn och ungdomar i åldern upp till 25 år varje år. Största aktiviteten sker under kvällen med mörker.

Jag vill göra beaktningarna medvetna om att en höjning av hastigheten till 70 km/t bör liknas vid att höja hastigheten på Essingeleden i Stockholm från 70 till 90 km/t. Den drasiska skilnaden är att när en olycka händer vid 90 km/t dödar många människor till skillnad mot 70 km/t då dödsolyckorna endast blir ett fåtal.

Gjöm heller inte bort att trafiknämnden för ca 2 år sedan prenumerat riktkubben i samband med att hastigheten sänktes till 50 km/t. Ordförande i Nordmalings riktkub

Vad händer i Nordmaling?

VID servicehuset Strandholmen i Nordmaling råder för närvarande intagningsstopp på grund av fortskande ombyggnation. Det är i alla fall vad man får veta om man försöker hjälpa in en nära anhörig som inte längre kan klara sig själv.

Ju färre pensionärer som tillfälligt måste omplaceras under ombyggnadsdelen, desto bättre är det. Detta lönede de flesta begripa och acceptera. Så långt är allt gott och väl. Men när man får höra att fyra flyttat in sedan intagningsstoppet infördes undrar man: Rädder verkligen intagningsstoppet? I så fall, vad krävs för att undanlag skall göras? Underlåter det om man är släkt eller bekant med någon politiker/glansman? Enskilda misslag kan man väl inte skylla på, då det upprepas? Vore tacksam om någon ansvarig kunde svara! Det är säkert fler än signaturerna som undrar!

Anhörig

Norrforgruppen kräver bättre statlig samverkan

25/10 1986

NORDMALING (VK)

– Det måste bli en bättre statlig samverkan för en bättre samhällsekonomi, en helhetssyn på de regionala satsningarna. Vi anser att det är fel – som i fallet med poststationen i Norrfors – att postverket inom "sitt revir" sparar och länsstyrelsen sedan ska "läka såren" med glesbygdsmedel.

Det skriver Norrforgruppen genom sin ordförande, Bengt Gunnarsson, i ett brev till generaldirektör Klas Östendahl vid Stats-

kontoret i Stockholm.

Norrforgruppen efterlyser samordning mellan olika organ så att utvecklingen sker åt samma håll. Som i fallet med glesbygden Norrfors där Utvecklingsfonden, länsstyrelsen samt Nordmalings kommun satsat ekonomiskt i många av de förslag som kommit till på initiativ av befolkningen i

området.

– Den inbesparing som posten – ett statligt verk – menar sig göra genom att lägga ner postkontoret Norrfors anser vi därför liten, ställ i relation till vad det kostar att få fram nya arbetstillfällen på orten. Nedläggningen innebär att fem arbetstillfällen flyttades från orten.

Swanboard övertar Swedspan

24/10 1986
STOCKHOLM (TT)
Swanboard Masonite övertar Swedspan med 600 anställda. Swedspan är landets största tillverkare av spånskiivor med fabriker bland annat i Hultsfred och Laxå.

Swedspan ägs idag av Assi, Södra Skogsägarna och Swedish Match.

Den nya Swanboardkoncernen får i och med övertagandet 1 400 anställda och en årlig omsättning på drygt 1 miljard kr.

Swanboard som introducerades på fondbörsen 1984 har haft handeln i aktier stoppad under två dagar på grund av affären. Detaljerna redovisades på torsdagseftermiddagen.

Enligt Swanboards VD Carl-Johan Wettergren är fördelarna med ett samgående flera. Bland annat kan råvaruinköpen samordnas, varudistributionen förbättras och riskerna fördelas.

I och med övertagandet avgår också Wettergren och lämnar över posten till Lars Bergqvist, VD i Swedspan.

Swanboard gjorde förra året en förlust på 9 milj kr. Även i år blir resultatet negativt. Men utvecklingen inom byggkonjunkturen har varit positiv efter sommaren och den utvecklingen håller i sig, tror företagsledningarna i de två bolagen.

Efter årets första åtta månader gjorde Swanboard en förlust på 12,3 milj kr (3,5) efter finansnetto.

De tre största aktieägargrupperna blir efter sammanslagningen Assi 34 proc, Carl-Johan Wettergren m fl 21 proc och Södra Skogsägarna 18 proc.

Swanboard lade under förra året ned sina fabriker i Piteå och Jokkmokk. Några ytterligare nedläggningar är inte aktuella, enligt Wettergren.

Båda företagen har gjort de rationaliseringar som varit nödvändiga, hävdar man.

Inget tyder på ny lågkonjunktur

STOCKHOLM (TT)

Det internationella läget är osäkert, men inget tyder i dag på att en lågkonjunktur är på väg under 1987. Det var finansminister Kjell-Olof Feldts bedömning, då han på torsdagen deltog i riksdagens allmänpolitiska debatt. För Sveriges del kan tillväxt väntas även nästa år, men vissa marknadsandelar går förlorade. Det beror på den tidigare ökningen av kostnader och priser.

Feldt såg dock en ljusning:

1987 bör kampen mot inflationen fullbordas. Och tvåårsavtalet på den privata sidan skapar en gynnsammare kostnadsutveckling.

Han gav i debatten Bo Lungren (m) och Anne Wibbe (fp) rätt i att tillväxten i Sverige borde vara högre. Men den har trots allt fortgått i fyra år och gör så även 1987. Regeringen försöker skapa bättre betingelser för tillväxt genom bl a avreglering och satsning på forskning och utbildning.

NORDMALING (VK)
– Expandi är ett mycket bra exempel på att miljö-
vård också kan ge arbets-
tillfällen i industrin. Det
är inte så att industrier ba-
ra förstör vår natur. Det sa
Ingemar Eliasson, riks-
dagsman för folkpartiet,
när han under torsdagen
besökte Nordmalings
kommun. Några av de ar-
betsplatser han besökte
var Swanboard/Masonite
AB, Expandi samt Bygg-
Tema.

Expandi i Levar, Nordmaling, är
tilverkare av länsor som nyttjas i
samband med oljeutsläpp på ha-
vet, i hamnområden och i större
insjöar. Systemet bygger på en
självexpanderande, flytande bom
som vid oljekatastrofer dras ut och
runt det område där oljan hamnat i
vattnet.

Det var Per-Olof Öberg, VD och
ägare av företaget som gav infor-
mationen till Ingemar Eliasson och
några representanter för det loka-
la folkpartiet, Allan Bäckman,
Christer Bäckman, Karin Engman
och Leif Grundström. P-O Öberg
berättade om utvecklingsarbetet,
personalens medverkan och ex-
portkontakterna med andra län-
der. Han berättade också om fö-
retaget Roto Mekan som ägs av An-
sgar Österlund och den betydelse
det haft för utvecklingen av pro-
duktprogrammet.

• Miljövård

Ingemar Eliasson visade stort in-
teresse för företaget och konstatera-
de efteråt att Expandi är ett bra
exempel på att miljövård också
skapar arbetstillfällen inom indu-
strin. Det vanliga är annars, menar
han, att industrierna ofta betraktas
som skadliga för miljön.

• Per-Olof Öberg t v visar Ingemar Eliasson en av de produk-
ter – en ventil – som blivit en följd av Expandis utvecklingsar-
bete.

Tidigare under dagen hade han
blivit informerad av Guy Wester-
berg, platschef för Swanboard/
Masonite AB, Rundvik, samt kon-
cernens ekonomichef, Bengt Leh-
man, om boardfabriken och dess
förutsättningar. Arbetsplatsbesö-
ken fortsatte efter Expandi med
Bygg-Tema men dessförinnan be-
söktes även arbetsförmedlingen i
Nordmaling.

Kommunbesöket i Nordmaling
avslutades med ett offentligt möte i
församlingsgården på kvällen. Te-
mat för informationen var regio-
nalpolitik, arbetsmarknad och bi-
ståndsfrågor.

NORDMALING

Owe
Fredriksson
0930/100 29

Ingemar Eliasson (fp) besåg oljelänsor:
31/10/1986
**'Ett mycket bra exempel på
hur miljövard kan ge arbete**

Ingemar Eliasson visade stort intresse för Expandis produkter och prövade även på att spänna en av änsorna. Fr v ses Leif Grundström, Allan Bäckman, Ingemar Eliasson och Per-Olov Öberg.

• Nordmalings baptistförsamling firar 125 år. Några av dem som var med under lördagens samkväm var fr v sittande Kerstin Bjurbo, Viola Johansson samt Ester och Manfred Hägglund. Stående fr v Ivan Bjurbo, Gregor Allerth samt Lennart Berg.

Baptister firade 125 år med samkväm

MO (VK)

Nordmalings baptistförsamling jubilerar i år. Det är 125 år sedan församlingen föddes och det firades under den gångna helgen med högtider. Under lördagskvällens samkväm uppmärksammades församlingens äldste under närvaro av bl a förra pastorsparet Kerstin och Ivan Bjurbo.

Det var ca 160 församlingsbor i en välfylld kyrka som vid lördagskvällens samkväm kunde lyssna till sin förre pastor Ivan Bjurbo när denne berättade om händelser från den tid då han var verksam i församlingen, åren 1972-1979.

Kvällen leddes i övrigt av Lennart Berg och vikarierande pastorn, Gregor Allerth.

Under kvällen blev det många tillfällen för minnen. Dels var det många av de äldre som hade mycket att berätta och glädjas åt och

dels gavs en tillbakablick på de 125 verksamhetsåren. Sedan starten har Nordmalings baptistförsamling vuxit sig stark i kommunen och tillhör de större i landet.

- Vi har förmånen av att ha en församling med stor spännvidd i åldrar. Självfallet har även vi känt av den utflyttning som skett i kommunen. Många ungdomar flyttar och bildar bo på andra håll men vi har ett stort intresse bland våra ungdomar och vi märker på våra äldre medlemmar att de gläds av att våra yngre är med i församlingsarbetet, säger Lennart Berg.

I samband med samkvämet hyllades några av församlingens äldste. Den som varit medlem längst är Viola Johansson, Lögdeå. Hon knöts till församlingen vid ett väckelsemöte för 68 år sedan. Äldsta kvinnliga medlem är Alfhild Josephson, 90 år, Nordmaling. Hon kunde tyvärr inte vara närvarande under kvällen men det var där emot äldste manlige medlem, Manfred Hägglund, 89, som hyllades tillsammans med fru Ester.

OWE FREDRIKSSON

Vill undersöka fastighetsköp

NORDMALING (VK)

Kommunstyrelsen

återremitterade under tisdagens sammanträde Åke Olssons erbjudan, att kommunen köper fastigheten Myran 7, till arbetsutskottet. Åu har tidigare meddelats att något intresse inte finns för att kommunen skall köpa fastigheten.

Enligt kommunstyrelsen bör frågan åter undersökas, då förutsättningar finns att landstinget i framtiden vill nyttja kvarteret.

Landstingets drift av Strömsör skall i framtiden om disponeras så att lägenheter bland annat finns centralt utplacerade på olika orter. Fastigheten Myran 7 vore ett alternativ i Nordmaling och bör därför undersökas vidare. Nu finns två saneringsbyggnader på kvarteret.

Kommunstyrelsen tillstyrker arbetsutskottets förslag till att behålla 17 kronor i kommunal skatt för 1987. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen i november.

Övriga frågor beslutades enligt arbetsutskottets förslag.

ANDERS WIKMAN

Kyrkofullmäktige i Nordmaling

Begravnings- samkväm blir avgiftsfria

NORDMALING (VK)

När kyrkan säljer sin skog skall industrier från bygden ges tillfälle till budgivning. Slopa femårskontrakt vid försäljning av massaved samt titta inte bara på högsta pris utan ta hänsyn till lokala behov av den eftertraktade råvaran. Det fastslog ett enhetligt kyrkofullmäktige i Nordmaling att framhålla i en skrivelse till Luleå stift.

- Skogen som växer i Nordmalings pastorat skall bli kvar i bygden och gynna industrierna här, menar fullmäktige.

I inledningen på sammanträdet redogjorde skogsmästare Gunnar Sandberg, Bjurholm, för pastoratets skogsavverkningar de senaste fem åren. Han redogjorde för hur försäljning av de olika virkeskvaliteterna fungerade samt vart virket levererats. Av redogörelsen framgick att under senaste femårsperiod hade endast 1986 års leverans av sågtimmer gått till Nordmaling och då Graningeverken. All massaved var under åren levererad till SCA. Sandberg klargjorde att några gamla överenskommelser låg till grunden för denna placering av

massaveden.

Totalt beräknas tillväxten på skogarna som tillhör pastoratet vara 3 900 m³ per år. Kyrkan förfogar över 1 443 hektar produktiv skogsmark och är det näst största pastoratet inom stiftet vad beträffar skogstillgången. För att klara erforderliga skogsåtgärder behövs två mans arbetskraft under hela året. Till följd av det senaste årets vindfallor har det avverkat 4 280 m³ skog per år under hela femårsperioden. Det är 380 m³ mer än vad skogen beräknas tillväxa.

• Nya priser

Fullmäktige fastslog att höja hyran för församlingsgården enligt kyrkorådets förslag från och med den första januari 1986. Däremot beslutades att slopa avgiften helt i samband med begravningsamkväm. Beslut togs också att avgiftsbefria dessa minnesstunder i Norrfors och Rundvik. Denna avgiftsbefrielse gäller från nyår och endast kommuninnevånarna.

Den föreslagna budgeten för 1987 godkändes med reservation av Margit Jonsson. Hon menar att pengar borde budgeteras även nästa år för kommande reparation av Norrfors kyrka. För närvarande är 920 000 kronor reserverade för denna reparation.

ANDERS WIKMAN

Swanboard/Masonite i Rundvik

Oro bland anställda 23/10 1986 efter aktiestoppet

NORDMALING (VK)

All försäljning av Swanboard/Masonite-aktier stoppades på företagsbegäran vid Stockholms fondbörs under onsdagen. Åtgärden sker som en direkt följd av att koncernen är nära förestående en viktig affärstransaktion. Koncernstyrelsen sammanträdde under större delen av onsdagen och kommer i dag på eftermiddagen att ge en pressinformation. Enligt vad VK erfar berörs varken boardfabriken i Rundvik eller Skinnskatteberg.

Nyheten om att börsstopp inträtt på Swanboard/Masonite AB:s aktier väckte genast en viss oro och förvirring bland de anställda i Rundvik. Det blev också känt att representanten från Rundvik i styrelsen, Stiaf-basen Gunnar Persson, rest ner till Stockholm för ett möte med koncernstyrelsen. I bakgrunden på de anställda finns hela tiden vetskapen om att Rundviks fabriken bl a till följd av en svår och dyr råvarumarknad i år gjorde en förlust på 4 milj kr fram till 4 augusti. Genomgående finns dock förhoppningen att de 200 arbetstillfällen som finns i Rundvik ska bli kvar.

• - Skinnskatteberg?

I stället riktade merparten av de anställda i Rundvik en undran om det är Royal Board i Skinnskatteberg som ligger illa till. Royal Board har under en längre tid brottats med betydande ekonomiska förluster.

Under onsdagen ägnade VK tid åt att försöka kartlägga vilka alternativa orsaker ett börsstopp kan ha. Efter flera samtal kunde också

konstateras att styrelsen för koncernen sammanträdde på Assis huvudkontor i Stockholm. Assi var tidigare ägare av Royal Board till drygt 30 procent men företaget sålde så småningom fabriken till Swanboard/Masonite och är nu i stället - enligt uppgift - 24 procent delägare i den koncernen.

• Rundvik berörs inte

VK lyckades nå Carl-Johan Wettergren, VD för S/M, i en kort paus för styrelsen.

- Rundvik berörs endast marginellt av det som är på gång, förklarade

Carl-Johan Wettergren. Han ville däremot inte kommentera styrelsens möte utan hänvisade till presskonferensen som ska hållas i dag på eftermiddagen.

Han ville inte svara på några frågor som berörde Skinnskatteberg eller någon annan del av verksamheten. På Royal Board var det endast några få som kände till styrelsemötet, men även där var de som VK fick kontakt med relativt säkra på att inte den fabriken berörs.

• Samarbetspartner?

En spekulering till följd av börsstoppet blir därför att koncernen funnit en samarbetspartner och/eller kommer att förändra sitt engagemang i utlandet. Börsstopp inför när en affärssuppgörelse som har avgörande betydelse för det börsnoterade företaget är nära förestående.

OWE FREDRIKSSON

• - Vi vet inte hur allvarligt ett börsstopp är, men något är på gång, säger Åke Arctaedius, Nordmaling. Vi har ständigt problem med råvaran här i Rundvik men också dålig lönsamhet i Skinnskatteberg. Vad som helst kan därför hända.

• - Det här kommer som en bomb, säger Thomas Wård. Jag har hört av grabbarna att det har blivit börsstopp, men jag tror att det inte rör oss här i Rundvik. Det måste vara något med Skinnskatteberg. En önskedröm vore ju om det i stället är något så positivt som om att de nu säkrat vårt behov av råvara.

• - Det har varit besvärligt i Skinnskatteberg, men jag tror det kan vara någon aktieaffär på gång, säger Torvald Sikström, Nordmaling (t v).

- Vad som nu skall hända vet vi inte, men jag tror inte det direkt drabbar oss här i Rundvik, säger Matti Salonen, Rundvik.

UMEA KUSTLANDET
3/10 1986
S-nej till ny halkbaneägare

NORDMALING: Socialdemokraterna i Nordmaling säger nej till förslaget att det kommunägda fastighetsbolaget JP Holsund AB ska bli delägare i halkbanelandskapet i Lever. Vid en sammankomst härnäst villen förkastades tanken av socialdemokraternas kommunstyrelse- och fullmäktigegrupper.

Partiet har en styrelsepost i fastighetsbolaget medan de borgerliga har två. Med ett majoritetsbeslut kan de borgerliga därför rösta igenom förslaget utan diskussion, men enligt vad VK erfar är det troligt att frågan kommer att dryftas ytterligare i en gemensam sittning där de borgerliga och de socialistiska parterna är representerade.

Rundviks Bio får projektor för 40 000

25/10 1986
RUNDVIK (VK)

Rundviks bio – som drivs av stiftelsen Rundviksgården – kommer inom en relativt nära framtid att komplettera sin utrustning med en 16 mm projektor. Åtgärden innebär bl a att biografen snabbare kommer i åtnjutande av attraktiva filmer. Dessutom sjunker omkostnaderna i jämförelse med 35 mm.

– Investeringen blir mindre än 40 000 kr tack vare att staten och Svenska filminstitutet subventionerar priset, säger föreståndaren Berit och Gustav-Robert Joanson.

Rundviks bio har i dag två projektorer för 35 mm spelfilm. Den nya projektorn ses som ett komplement och det finns inga planer på att den ska ersätta de två.

– Framställningskostnaden för en filmkopia för 35 mm uppgår i dag till ca 35 000 kr. Motsvarande i 16 mm kostar ca 8 000 kr, konstaterar Berit Joanson. Hon poängterar också den billigare hantering som blir i och med 16 mm. Filmkassetterna är lättare och när man normalt får växelköra två 35 mm-projektorer för spelfilm räcker det med endast en till följd av att hela filmen ryms på en 16 mm spole.

– En spelfilm som i dag är 2 500–3 000 m lång blir i 16 mm utförande ca 1 500 m.

Den billigare framställningskostnaden medför i sin tur att filminstitutet har möjlighet att göra fler kopior. Det gör att landsortsbiograferna snabbare kan visa nya filmer.

– En 16 mm projektor kostar i dag ca 60 000 kr men staten och filminstitutet bjuder på 40 procent så för oss innebär det en investeringskostnad på ca 30 000–40 000 kr.

Rundviks bio har börjat med en satsning på s k lågpriserfilmer. Dessa visas en onsdag varje månad till ett inträde av 10 kr. De filmer som visas är ingalunda B-filmer försäkrar Berit Joanson.

– Den första var karate-filmen Sanningens ögonblick och i onsdags visade vi Polisskolan 1. Nästa film blir i november när Ghost busters visas. Samtliga är publiksuccéer.

– Det är således inga filmer av sämre kvalitet. Gemensamt för dem är däremot att de är repriser.

• Jönssonligan

Jönssonligan – den givna filmsuccén med Gösta Ekman, Ulf Brunnberg och Björn Gustavsson – har i dagarna premiär. Glädjande för nordmalingsborna kommer filmen till Rundvik redan på ett par veckor. Även här räknar man med succé så fyra kvällar är anslagna för visning.

OWE FREDRIKSSON

Lägger om tiderna för hemtjänstvården

25/10 1986
NORDMALING (VK)

Pensionärer och handikappade i Nordmalings kommun ska få större möjligheter att bo kvar i sina hem när de blir äldre och behöver utökad vård. I linje med kommunens äldreomsorgsplan arbetar socialkontoret för närvarande med att organisera och schemalägga arletsdagen för de vårdbiträden som arbetar i hemtjänsten.

– Vår förhoppning är, att de som redan i dag har hemtjänst inte kommer att märka något av förändringen, men att det kan innebära stora positiva förändringar för personalen, säger Karin Berggren vid socialkontoret.

Karin Berggren är projektansvarig för att utarbeta ett förslag till ny hemtjänstorganisation för Nordmaling. Redan i dag har en hel del förändringar skett och ytterligare är att vänta.

– Tidigare har kommunens vårdbiträden arbetat med personliga scheman som varit anpassade i första hand till vårdtagare, berättar Karin Berggren.

Det har i många fall inneburit mycket oregelbundna arbetstider för personalen. Det har exempelvis funnits vårdbiträden som arbetat 20 kvällar per månad.

• Fem distrikt

Den nya hemtjänstorganisationen kommer att innebära flera förändringar för vårdbiträdena, men samtidigt är målet att pensionärerna, vårdtagarna, inte ska märka så mycket av det.

En av förändringarna är att personalen ska börja arbeta i arbetslag eller grupper med upp till 12–13 biträden i varje. Kommunen ska också delas upp i distrikt, som kommer i möjligaste mån följa distriktssköterskornas arbetsområden. Målet är 4 eller 5 distrikt fullt utbyggt.

• Schemalagd arbetsgrupp

– Det blir fler och fler vårdtagare som bor kvar hemma i stället för att flytta till en institution, konstaterar Karin Berggren. Det ställer samtidigt krav på en bättre hemtjänstorganisation. Vårdbiträdena måste ha schemalagda arbetsdagar för att de själva och pensionä-

erna ska få ut mesta möjliga av besöken.

• Små förändringar

För de flesta pensionärerna kommer omorganisationen att få endast marginella förändringar. De som i dag har ett besök en gång i veckan kommer sannolikt inte att märka något alls. De som däremot har 2–3 besök per dag kan märka en skillnad i att det kan bli några olika vårdbiträden som kommer.

– Det är tyvärr inget att göra åt, menar Karin Berggren. Vårt mål är att pensionärerna ska få samma hjälp oavsett om det är söndag eller vardag och då krävs ytterligare personal för att komplettera schemat.

• Träff på tisdag

På tisdag kväll har HCK i Nordmaling inbjudit till en träff i församlingssalen för att diskutera den nya hemtjänstorganisationen i kombination med sjukvården.

– Vi har bjudit in folk från både sociala och landstinget samt politiker, säger Ann-Mari Norman. Vi hoppas att den här temakvällen ska ge svar på våra frågor.

– En temakväll behövs innan beslutet är fattat, anser hon.

OWE FREDRIKSSON

NORDMALING

Owe
Fredriksson
0930/100 29

– Nej, nej... Lugn, bara lugn, kära makthavare! I dag ska jag inte säga något om varken trappor, busskurar eller fotbollsplaner. Med de reaktioner jag fått på mina två tidigare krönikor måste jag inleda med dessa uppgifter, annars riskerar jag väl att blodtrycket höjs allt för snabbt på några av er som tidigare hört av sig med kommentarer.

I dag vill jag peka på några av de många andra saker i kommunen som vi kan glädjas åt. Och inte minst se fram emot.

Jag blev glad härom dagen när Åke Byström – en av årets två kulturstipendiater (Hilmar Dalsfelt är den andre) – kom in. Han berättade att vi ska få en Good Old Days-föreställning i samband med invigningen av vår nya samlingslokal i slutet av april. Good Old Days var det program på TV för många år sedan, där publik, utopare och artister var klädda i sekelskifteskädrar. Åke tillhör arrangörgruppen för invigningen och en av hans körer, Voka-

lerna, ska bli a sjunga delar ur operetten Vita Hästen.

– Nu hoppas jag bara att kommunborna sätter i gång och börjar sy passande kläder – eller plockar fram riktigt gamla ur sina gömmor, förklarade Åke, men poängterade samtidigt att kläderna inte nödvändigtvis behöver vara från den tiden. De som har vackra kläder kommer att granskas av en klädjur för en tävling i samband med invigningen. Åke vill dessutom få kontakt med de av er som vill vara med och eventuellt ha egna inslag av underhållning. Utopare för kvällen blir allas vår P A – min tidigare kollega som lämnade VK för MoDo.

Hela den efterföljande veckan blir det dessutom teater, amatörgrupper, barn- och ungdomsgrupper, kristna samfund osv, som får chansen att uppträda i vår nya samlingslokal.

– Samlingslokal förresten... Borde vi inte hitta på ett bättre namn?

En sak att glädjas åt i efterhand är för övrigt projektet med Norrforsgården. På alla punkter tycks verkligheten ha överträffat de förväntningar som initiativtagarna hade inför starten i början på sommaren. Hör och häpna! På försäljning av hemslojd, tunnbröd, glass och övrigt smått och

gott, omsattes under sommaren 115 000 kr. Dessutom finns en förfrågan från arrangörerna rikstad till kyrkan om att även låna lokalen framgent över vintern för att baka tunnbröd för försäljning. I Norrfors har man tvingats lära sig att "anfäll är bästa försvar".

Enligt den tesen tycks också Swanboard/Masonite arbeta efter. Det visar bli a den nyligen genomförda affären som VK berättade om i förra veckan. Vi torde ändå lite till mans vara oroliga för företagets framtid i kommunen. Det blir ett direkt dråpslag om boardfabriken läggs ner och de ca 200 anställda ställs utan jobb. Råvaran är – och torde förbli – ett problem trots att en lösning – åtminstone fram till isläggningen – kan vara import av flis från Polen/Tyskland. Märkligt ändå att det är lättare köpa från utlandet än tvärs över gårdsplanen...

Knappast kan problemet lösas så enkelt, men det är, trots allt, inte första gången pengarnas makt betvingar moralen.

Det finns dock folk som vill göra affärer med Nordmaling. Turisterna. Rödviens camping har räknat ihop säsongens gästnätter, men tyvärr har antalet sjunkit med 14 proc. i förhållande till 1985. 12 043 var det i fjol mot 10 339 i år. Det är våra egna

landsmän samt norrmännen som i första hand ligger bakom minskningen. Danskar, finländare och tyskar har ungefär samma siffror som tidigare.

Kanske är det Tjernobylolyckan som drabbat vår kommun mer än de flesta andra, som är en av orsakerna. Troligtvis är det en del av sanningen, men eftersommarens väder har ju heller inte varit vad soldyrkande turister önskat sig. Som motvikt till sämre badintresse vid Rödviens kan jag berätta om att intresset för bad i Hammarhallen ökat fantastiskt. Årets september översteg antalet besökare för första gången 4 000. Total 4 067 besök gjordes och oktober tycks också kunna bli en rekordmånad. Särskilt torsdagar är populära och vid ett tillfälle noterades 345 besök. Det betyder att den dagen besökte 4 procent av kommunens invånare simhallen. Om lika stor procent umebor skulle "gå och bada" samma dag skulle det innebära 3 450 besök. Så personligen tror jag intresset för bad är ovanligt stort i vår kommun. Det är inget att skämmas över.

– Det bör vi däremot göra över golvet i sporthallen... Förlåt mig, ni storsinta, fantastiska, uppoffrande, förtroendevalda makthavare.

30/10 1986

Servicehuset i Nordmaling

Alla får inte plats

NORDMALING (VK)

Det finns i dag dubbelt så många i kö till pensionärernas servicehus i Nordmaling som kommer att få plats. Bygget ska vara inflyttningsklart nästa sommar och till dess ska kommunen kontrollera behov och intresse hos de hyresintresserade. Alla kommer inte att få plats och vid eventuell prioritering har två kategorier fördel, dels de unga handikappade och dels de som anser sig ha råd att bo i huset.

Det var vid en träff som Nordmalings HCK ordnade i samlingsgården på tisdagskvällen som uppgifterna gavs av Margareta Lundberg, m, ordförande i socialnämnden samt Göte Bokvist, s, vice ordförande. Debatten skulle egentligen handla om hemtjänst och hemsjukvård men när socialkontorets personal samt distriktsköterskorna på grund av arbetsmarknadskonflikten uteblev föll en del av tanken med träffen.

• Information

Det var Margareta Lundberg som gav information om servicehuset. Pensionärerna hade tidigare velat kalla det för "sitt" servicehus men Margareta Lundberg ser inte

det som en självklarhet. Eftersom kön till boendet i dag är dubbelt så stor som det antal som kan få en lägenhet kan det bli fråga om behovsprövning och intresseförfrågan. Lundberg menade att en ung handikappad som genom servicehuset får chansen att skaffa sig en egen lägenhet bör få förtur. Göte Bokvist förklarade också att det även är en ekonomisk fråga. Lägenheterna i servicehuset blir uthyrda till marknadsmässiga priser och det innebär kanske 2 000–3 000 kr per månad. Kanske är kommunalt bostadsbidrag oundvikligt, siade han.

• Betänksam

Hans Dau, ordförande i Nordmalings HCK, var betänksam om effekten med framtidens hemsjukvård kan bli som planerats om inte ett bättre samarbete uppstår mellan de berörda arbetsgrupperna, t ex läkare, distriktsköterskor och hemvårdare.

– Risken är uppenbar att hemvårdarinorna får ett ansvar som de inte är utbildade för, menade han.

Han presenterade också en tanke som finns inom HCK lokalt att den utbyggnadsplan som gäller för äldreomsorgen noggrant måste diskuteras. Inom HCK i Nordmaling vill man ogärna avskaffa det alternativa boende som exempelvis Strandholmen i sin helhet utgör i dag. Han tog också upp HCK:s syn på de i dess tycke allt för små krav som gäller för anställning inom Safac.

• 55 år

– Vi tycker det verkar som att det krav som ställs är att man är fyllda 55 år och arbetslös. Så får det inte vara, menade Hans Dau. Då trängs de med handikapp ut på att de inte kan hänga med i arbetstakten.

Margareta Lundberg menade att valfriheten mellan att bo i hemmet med hemsjukvård och att bo på exempelvis Strandholmen måste finnas kvar även i framtiden. Hon medgav också att hemsjukvården inte fungerar bra till följd av att det saknas resurser och samplanering.

OWE FREDRIKSSON

31/10 1986

• - Här skall pingstförsamlingen bygga en kyrka, säger sittande fr v Algot Karlsson och Nils Eriksson. Bakom står Max Viktorsson. På tomten, 5 000 kvadratmeter, är ett stort uthus rivet och tomten planeras för den nya kyrkan.

Pingstförsamlingen bygger en ny kyrka

NORDMALING (VK)
På fastigheterna Lärkan nio och tio i Nordmaling skall Nordmalingsbyggs pingstförsamling bygga en kyrka. En stor förrådsbyggnad är nyligen riven och resterna bortkörda för att bereda plats för den kommande kyrkan.

På tomterna, som tillsammans är cirka 5 000 kvadratmeter, finns några gamla tallar som skall bevaras. Kvar finns också två äldre bostadshus. I det större av husen är reparationsarbete i full gång. En av tre våningar är redan klara och arbete pågår för att iordningställa de två övriga.

På den översta våningen arbetar för tillfället två män, Algot Karlsson, Norrfors, och Nils Eriksson, Rönnholm, med att iordningställa en tvårumslägenhet med utsikt över Nordmalingsfjärden.

- Vi arbetar ideellt, säger de båda. Det känns roligt att jobba när vi i församlingen har så stor tur att vi fått köpa dessa tomter. Nu arbetar vi för framtiden och kan vi hjälpas åt blir allt mycket lättare. Detta hus blir totalrenoverat och liknar så småningom ett mindre hyreshus med tre lägenheter, upplyser de.

Det andra huset som finns i kvarteret har församlingen ännu inte bestämt om man skall riva eller renovera. Detta hus är i ett och ett halv plan av äldre typ.

- När vi fick köpa dessa två tomter som är intill varandra var det ett bönesvar, uppger Max Viktorsson, Norrfors. Vid årsskiftet var det klart med de båda köpen av två olika privata fastighetsägare. För

155 000 kronor har nu församlingen 5 000 kvadratmeter att bygga en ny kyrka på. Vi får en jättefin tomt och läget är perfekt, tycker han.

Nordmalingsbyggs pingstförsamling är en sammanslagning av Norrfors-, Mjösjöby- och Lögdeå filadelfärsamlingar. Församlingen har egna lokaler i Norrfors, Lögdeå, Karlsbäck, Stennäs och Mjösjöby, samt hyr lokal i centrumhuset i Nordmaling. Cirka 175 personer är medlemmar i försam-

lingen. En arbetsgrupp är tillsatt för att jobba fram planerna till den nya kyrkan. Principbeslut är taget på att undersöka kostnader för kyrkan och förhandlingar pågår med olika leverantörer och byggherrar.

- Det blir dyrare att ha en egen kyrka än att som nu hyra lokaler, konstaterar Max Viktorsson. Men det blir fint med en egen ny kyrka i Nordmaling, avslutar han.

ANDERS WIKMAN

På besök

FEM I NIO kom planet. Med i det var folkpartiets vice ordförande Ingemar Eliasson. Han var på väg till Nordmaling för ett dagslångt besök där för företagsbesök, möten med lokala folkpartister och ett offentligt anförande på kvällen.

BILEN hann inte ens ut från parkeringsplatsen förrän Ingemar Eliasson, arbetsmarknadsminister 1980-1982, satte på radion. Hur gick det i konflikten? Det märktes minsann att arbetsmarknadsfrågorna är de som ligger närmast hjärtat.

Ingemar Eliasson är kritisk mot regeringen som tafflat till förhandlingarna.

- FÖR DET första gav inte regeringen i tid klara besked om löneutrymmet, säger han medan han rattar ner mot Rundvik. För det andra gav de aldrig förhandlingarna en chans genom att ta till tvångsmedling och för det tredje blandade regeringen ihop rollerna när Feldt och Bengt K Å Johansson gick ut och sade att regeringen inte kunde godta medlingsbudet.

Ingemar Eliasson funderar också en del på hur det kunde komma sig att löneministern gick ut och lovade två tiondelar utan någon motprestation.

- AVTALSRORELSEN skötes helt enkelt oprofessionellt, konstaterar han i höjd med Hörnefors.

På vägen mot Rundvik

• Ingemar Eliasson (fp) var arbetsmarknadsminister 1980-1982 och hade synpunkter på avtalsrörelsen.

31/10 1986
- Slutresultatet av förhandlingarna har vi knappast sett än. Men det kan inte stå i någon relation till effekterna - att sjuka får vänta på operationer, att barnomsorgen satts på undanag.

ÅRETS avtalsrörelse liknar ingenting och det som nu krävs är att alla sätter sig ner och funderar på hur det kunde gå så här. Det är Ingemar Eliassons mening. Han påpekar att regeringen måste dra samma slutsatser som den borgerliga regeringen

gjorde redan 1980.

OM FACKET har Eliasson också synpunkter. Han anser att en del fackliga ledare har fjärrmat sig ordentligt från vad medlemmarna anser vara riktig politik i förhandlingarna.

- De fackliga organisationerna måste fundera på om strejk är ett effektivt vapen. Stat och kommuner tjänar bara pengar när dess anställda strejkar.

RÄTTEN att strejka ska man inte tumma på. Men en modell måste hittas för var borte gränsen går. Privat och offentligt anställda måste likställas på något sätt, så att också de offentligt anställda blir medvetna om konsekvenserna av alltför höga avtal - rationalisering och neddragen verksamhet.

- DET MÅSTE finnas möjligheter att undanta områden i huvudavtalet från strejk. Lantarbetarna exempelvis får inte ta ut folk i strejk så att djurvården riskeras. Men människor...

INNAN VI närmar oss Rundvik för besöket på Swanboard, konstaterar Ingemar Eliasson, som också varit statssekreterare i arbetsmarknadsdepartementet 1976-1979, att avtalet är för dyrt.

- PÅ LÅNG sikt kommer det att betyda färre tjänster och på kort sikt hårdare rationalisering än planerat.

OLA THEANDER